

Всесвітня історія. 9 клас

Британське панування в Індії

Кривошея С.Д.
вчитель історії Бердичівської ЗОШ №11 I – III ступенів.
2012

Завдання уроку.

- 0 Познайомитися з процесом перетворення Індії в колонію Великої Британії;
- 0 Визначити основні методи колоніальної політики британців в Індії та її наслідки;
- 0 Вчитися працювати з джерелами інформації, встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, робити висновки та узагальнення;
- 0 Розуміти, що всі народи світу рівні.

План уроку.

- 0 Повне підкорення Індії.
- 0 Система колоніального управління Індією.
- 0 Релігія і каста в житті індійського суспільства.
- 0 Повстання сіпаїв.
- 0 Міф про «тягар білої людини»

Опорні поняття і дати

0 Опорні поняття:

0 Індуїзм;

0 Іслам;

0 Касты;

0 Сипаї;

0 Опорні дати:

0 1857 – 1859рр. – повстання сипаїв;

0 1858р. – розпуск британської Ост – Індської компанії;

Підкорення Індії

- Опрацювати п.1 §22 та скласти схему «Етапи підкорення Індії»

Етапи підкорення Індії Великою Британією.

1600р. – створення
Британської Ост –
Індської компанії

1639р. – заснування
першої фортеці у
Мадрасі

1668р. – оволодіння
Бомбеєм

1757р. – захоплення
Бенгалії

1744 – 1761рр. –
війна британської та
французької Ост –
Індських компаній

1690р. – заснування
порта і фортеці
Калькутта

1773р. – перехід
Індії у володіння
Британії

30-і роки XIX ст. – майже вся Індія
опинилася у володінні Британії

Система колоніального управління Індією

```
graph TD; A[Система колоніального управління Індією] --> B[Британська Індія  
управління британського  
колоніального апарату на  
чолі з генерал -  
губернатором]; A --> C[Інші території Індії  
номінальне  
управління з боку  
індійських князів];
```

Британська Індія

управління британського
колоніального апарату на
чолі з генерал -
губернатором

Інші території Індії

номінальне
управління з боку
індійських князів

Релігія і каста в житті індійського суспільства.

Повстання сипаїв.

- 0 Сипаї – наймані солдати в колоніальній Індії, що набиралися з місцевого населення.
- 0 Сипаї не мали права займати керівні посади в армії.

Сипаї

Причини повстання сипаїв 1857 – 1859рр.

- 0 Опрацювати документ на с.252 і визначить причини повстання сипаїв в Індії.
- 0 «... Усі мусульмани й індуси знають, що для кожної людини мають значення чотири речі. Перша - релігія, друга - честь, третя - життя, четверта - власність. Усі ці чотири речі знаходяться в безпеці при місцевому правлінні... англійці ж стали ворогами всіх чотирьох вищезазначених речей...»
- 0 Чому відбулося повстання сипаїв у Індії?

Причини повстання 1857 – 1859рр.

Британська політика «поділяй і владарюй»

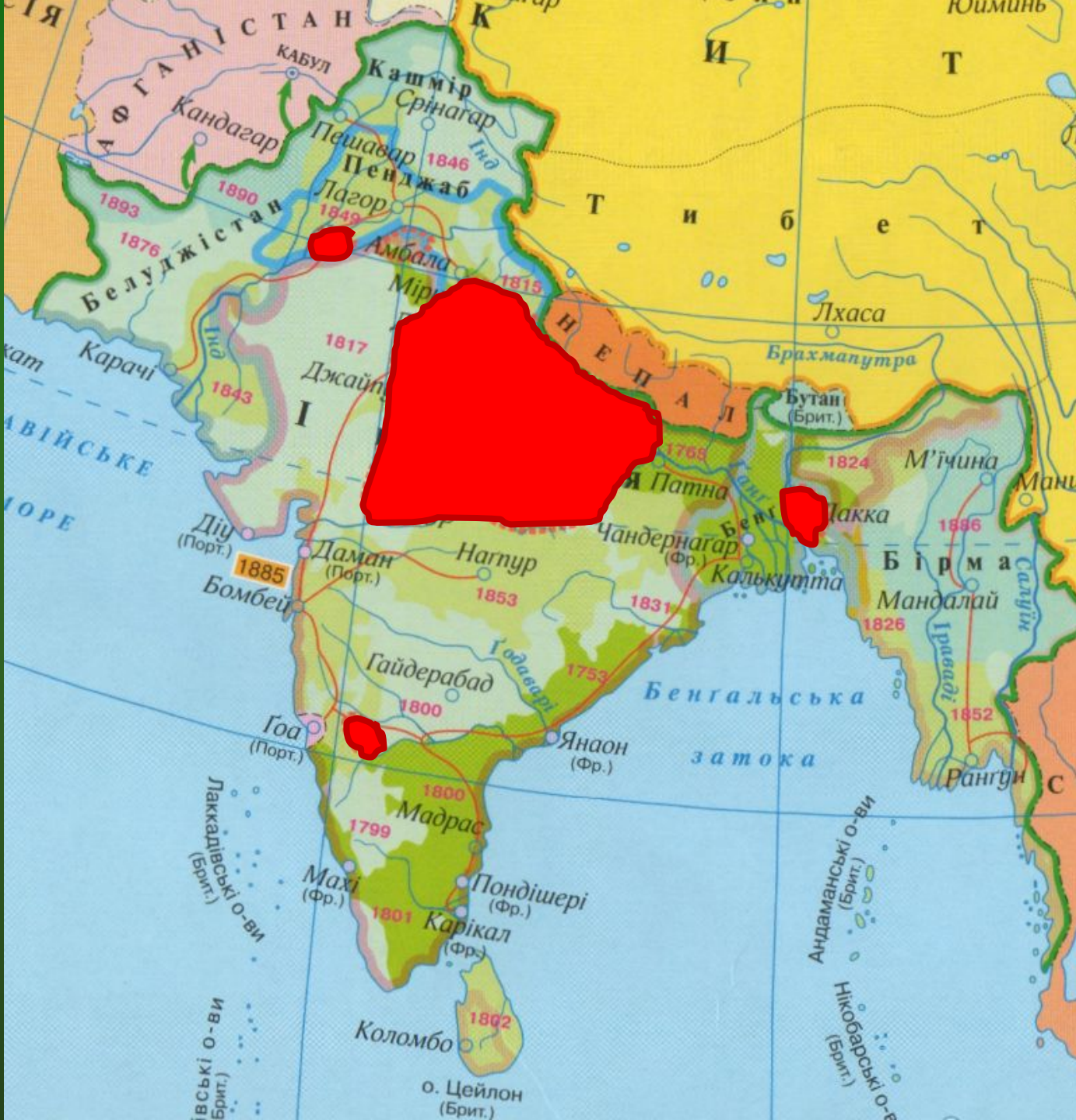
1848 – 1856рр. – різке збільшення податків на селян, ліквідація податкових привілеїв брахманів.

Позбавлення місцевої знаті економічних та політичних прав

Привід до повстання – роздача в сипайських частинах патронів, змащених коров'ячим та свинячим жиром.

Повстання сипаїв

- 0 Опрацювати пп.4.2. та 4.3. і визначте:
- 1. З якої події почалося повстання сипаїв?
- 2. Чому повстання сипаїв не стало загальнонаціональним повстанням?
- 3. Чому повстання сипаїв закінчилося поразкою?

ІНДІЯ

Території, підпорядковані Великій Британії

- у 1805 р.
- у 1805–1858 рр.
- у 1858–1893 рр.

Князівства і території під управлінням місцевих індійських правителів

1848 Роки установа колоніальної влади

Провінції і райони з переважним проживанням:

- індусів
- мусульман
- буддистів
- сикхів

🚩 Місце початку повстання трьох сипайських полків 10 травня 1857 р.

⦿ Райони повстання сипаїв у 1857–1859 рр.

1885 Створення Індійського національного конгресу (ІНК)

○ Індія у складі Британської імперії (1900 р.)

↑ Вторгнення британських військ до Афганістану під час англо-афганських війн 1838–1842; 1878–1880 рр.

«... Англійські полки вишикувалися, зброя заряджена, виголошено вирок, пролунав залп. Сипаї зустріли смерть з твердістю. Це була жахлива сцена. Закривавлені людські тіла розліталися в різні боки...»

Чому англійці розправилися з сипаями з такою жорстокістю ?

Картина В.Верещагина
«Подавление индийского восстания англичанами»,
1884

Наслідки повстання

1858р. - розпуск Ост-Індської компанії

Державне управління Індією через уряд на чолі з віце - королем

Проголошення релігійної терпимості

Поява місцевої інтелігенції, чиновників

Відкриття університетів у Калькутті, Бомбеї, Мадрасі

Амністія частині повстанців

Заборона підвищення податків

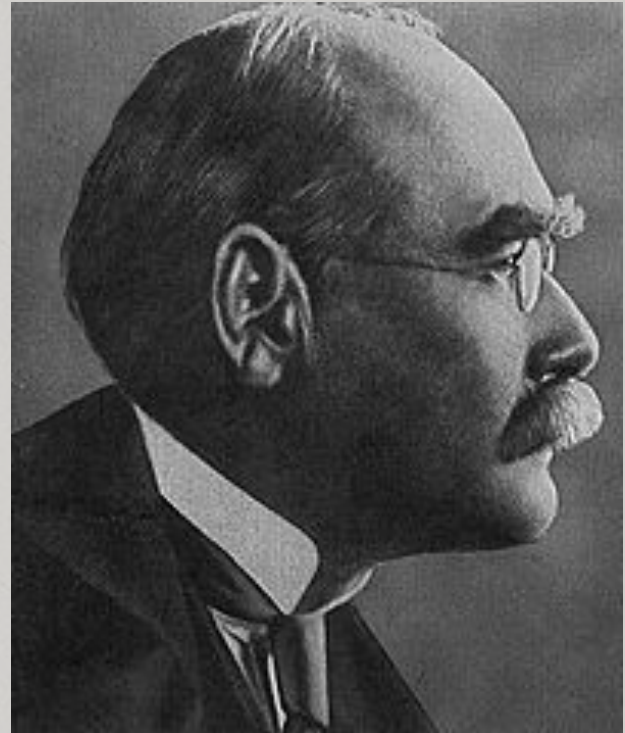
Недоторканність земельної феодальної власності

Сіпайські полки втратили артилерію

Міф про «тягар білої людини»

- 1899р. Р.Кіплінг написав вірш «Тягар білої людини».
- Основна ідея вірша – прославляння ролі «білої» людини, яка мала залучати народи колоній Британії до європейської цивілізації.

«... Несіть тягар білих
І кращих синів
На тяжку роботу пошліть
За тридев»ять морів;
На службу до підкорених
Похмурих племен...»

Редьярд Кіплінг

Міф про «тягар білої людини»

Карикатура, на тягар білої людини

Наскільки цілі,
озвучені у вірші,
відповідали
реальній
дійсності?

Індійський національний конгрес

0 Англіїці дозволили діяльність цієї партії, оскільки її керівництво обрало не революційні методи боротьби, а тактику поступового тиску на владу для задоволення своїх вимог.

0 Індійський національний конгрес - партія була заснована в 1885 році Дахабаджаєм Наороджі, Даністав Едулжді Вача, Вовешем Чандрою Бонерджі, Сурентранатхом Бонерджі, Мономхуном Ґхосе, Алланом Октавіаном Юмом та Вільямом Веддербурном

Закріплення

1. Якими методами англійці здійснювали колоніальну експлуатацію індійського народу в першій половині XIX ст.?
2. Визначте причини і привід повстання сипаїв 1857-1859 рр.
3. Висловіть свою думку щодо «міфу про тягар білої людини».
4. Які негативні та позитивні риси колоніальної політики Британії в Індії?

Домашнє завдання

- 0 Читати §22
- 0 Знати опорні поняття і дати